

AgroLink

Poslovni slučaj za digitalnu platformu AgroLink

Politehnički fakultet
Univerzitet u Zenici

Juni 2025

Abstract

AgroLink predstavlja inovativnu digitalnu platformu za direktno povezivanje lokalnih poljoprivrednih proizvođača s krajnjim kupcima na području Zapadnog Balkana. Cilj projekta je eliminacija nepotrebnih posrednika u lancu opskrbe, povećanje profitabilnosti za proizvođače i osiguravanje svježih, lokalnih proizvoda po pristupačnijim cijenama za kupce. Ovaj dokument analizira postojeću tržišnu situaciju, identificira ključne potrebe stakeholdera, predstavlja detaljnu arhitekturu predloženog rješenja, procjenjuje komercijalni potencijal i donosi plan implementacije s analizom rizika. Rezultati analize ukazuju na značajnu priliku za digitalizaciju i optimizaciju regionalnog poljoprivrednog tržišta, uz potencijal stvaranja održivog poslovnog modela s pozitivnim društvenim i ekonomskim učinkom.

Ključne riječi: digitalna poljoprivreda, e-tržnica, direktna prodaja, poljoprivredni lanac vrijednosti, lokalna proizvodnja, ruralni razvoj

Contents

1	Uvod	2
1.1	Kontekst i pozadina projekta	2
1.2	Svrha dokumenta	2
2	Strateški kontekst	2
3	Analiza tržišta	3
3.1	Pregled tržišta	3
3.2	Analiza konkurentskih rješenja	3
3.3	Segmentacija korisnika	5
4	Opis AgroLink rješenja	5
4.1	Vizija i ključni ciljevi	5
4.2	Funkcionalnosti platforme	5
4.3	Tehnička specifikacija i arhitektura	6
5	Poslovni model	6
5.1	Izvori prihoda	6
5.2	Projekcija troškova	7
5.3	Projekcija prihoda i povrata investicije	7
6	Implementacijski plan	7
6.1	Faze razvoja	7
6.2	Rizici i strategije ublažavanja	9
7	Očekivani utjecaji	10
7.1	Ekonomski utjecaji	10
7.2	Društveni utjecaji	10
7.3	Ekološki utjecaji	10
8	Zaključak i preporuke	10

1 Uvod

1.1 Kontekst i pozadina projekta

Poljoprivredni sektor u zemljama Zapadnog Balkana suočava se s nekoliko izazova: fragmentirano tržište, nedovoljna digitalizacija, dugi lanci opskrbe i visoke marže posrednika. Dok s jedne strane mali i srednji proizvođači često ne mogu ostvariti adekvatnu cijenu za svoje proizvode, s druge strane urbani potrošači plaćaju visoke cijene za proizvode upitne svježine.

Prema podacima FAO-a, preko 40% poljoprivrednih proizvoda u regiji prodaje se kroz najmanje dva posrednička nivoa, što umanjuje zaradu proizvođača za 30-60%. Istovremeno, istraživanja pokazuju da više od 70% potrošača u urbanim sredinama preferira lokalno proizvedenu hranu kad im je dostupna, prvenstveno zbog svježine i percepcije zdravije prehrane [1].

1.2 Svrha dokumenta

Ovaj dokument predstavlja poslovni slučaj za razvoj digitalne platforme AgroLink koja će adresirati navedene probleme direktnim povezivanjem proizvođača i kupaca. Dokument analizira tržište, identificira ključne funkcionalne zahtjeve, procjenjuje poslovne mogućnosti i predlaže plan implementacije.

2 Strateški kontekst

AgroLink projekt doprinosi nekoliko strateških ciljeva:

1. **Regionalni razvoj** - Podrška održivosti malih i srednjih poljoprivrednih proizvođača u ruralnim područjima regije.
2. **Digitalna transformacija** - Modernizacija tradicionalnog sektora kroz digitalne alate i metode.
3. **Održiva poljoprivreda** - Smanjenje transportnih distanci i poticanje lokalne proizvodnje.
4. **Ekonomska efikasnost** - Optimizacija lanca opskrbe eliminacijom nepotrebnih posrednika.

Platforma je u skladu s Agendom za održivi razvoj EU i regionalnim strategijama pametne specijalizacije koje ističu poljoprivredu i digitalnu transformaciju kao prioritetna područja.

3 Analiza tržišta

3.1 Pregled tržišta

Poljoprivredni sektor predstavlja značajan dio ekonomije zemalja Zapadnog Balkana, čineći između 7-12% BDP-a različitih zemalja u regiji i zapošljavajući 15-25% radne snage. Trenutno stanje digitalizacije u poljoprivrednom sektoru je na niskom nivou, s manje od 20% poljoprivrednika koji koriste bilo kakve digitalne alate u svom poslovanju [2].

3.2 Analiza konkurentskih rješenja

Pregled postojećih rješenja na tržištu pokazuje određeni broj lokalnih inicijativa, ali s ograničenim dometom, funkcionalnostima ili geografskom pokrivenošću. Tabela 1 prikazuje ključne konkurentske platforme u regiji.

Table 1: Pregled konkurentskih rješenja na tržištu

Rješenje	Prednosti	Nedostaci	Geografski fokus
Plodovi sela	Direktna prodaja bez posrednika; besplatna promocija proizvoda	Još nema online kupovine	Republika Srpska (BiH)
Farmer.ba	Veliki izbor (600+ proizvoda); detaljna baza podataka	Komercijalni troškovi; ograničeno na BiH	Bosna i Hercegovina
OPGburza.com	Jednostavno objedinjavanje ponude više OPG-ova	Minimalna narudžba često visoka	Hrvatska
Mali proizvođači	Velika zajednica (150,000+ članova); edukacije	Potrebna članarina; aktivni samo u Srbiji	Srbija
Meat Your Farmer	Inovativni model pretplate; 100% domaći	Ograničen na mesne proizvode; dugo čekanje	Srbija

3.3 Segmentacija korisnika

Identificirane su dvije primarne skupine korisnika:

- **Proizvođači:** Mali i srednji poljoprivredni proizvođači, OPG-ovi, poljoprivredne zadruge, koji traže direktan pristup tržištu i pravednije cijene.
- **Kupci:** Pojedinci i domaćinstva u urbanim sredinama koji traže svježije i kvalitetne proizvode, restorani i ugostiteljski objekti fokusirani na lokalnu hranu, te kompanije s programima društvene odgovornosti.

4 Opis AgroLink rješenja

4.1 Vizija i ključni ciljevi

AgroLink je zamišljen kao sveobuhvatna platforma koja nadilazi jednostavnu e-trgovinu poljoprivrednih proizvoda, već stvara ekosistem koji podržava cijeli lanac vrijednosti od proizvodnje do konzumacije.

Ključni ciljevi:

- Povećanje profitabilnosti malih i srednjih proizvođača za najmanje 25%
- Smanjenje cijene svježih proizvoda za krajnje kupce za 10-15%
- Digitalizacija najmanje 30% ruralnih poljoprivrednih proizvođača u regiji
- Smanjenje rasipanja hrane u lancu opskrbe za 20%
- Stvaranje održivog poslovnog modela s pozitivnim društvenim učinkom

4.2 Funkcionalnosti platforme

AgroLink platforma objedinjuje nekoliko ključnih funkcionalnosti:

1. **Digitalna tržnica** - Centralno mjesto za direktnu prodaju poljoprivrednih proizvoda
2. **Sistem naručivanja i isporuke** - Integrirano praćenje narudžbi od proizvođača do kupca
3. **Prediktivna analitika** - Predviđanje ponude i potražnje bazirana na sezonalnosti i povijesnim podacima
4. **Alati za proizvođače** - Savjeti o uzgoju, predviđanje cijena, analiza tržišta
5. **Analitika za općine i institucije** - Podaci o proizvođačima i kulturama za informirano donošenje odluka

6. **Sistem ocjenjivanja i recenzija** - Transparentnost kvalitete i poticaj za kontinuirano unapređenje

4.3 Tehnička specifikacija i arhitektura

AgroLink će biti razvijen kao cloud-bazirano rješenje s web i mobilnim aplikacijama, koristeći:

- **Frontend:** React.js i React Native za web i mobilne aplikacije
- **Backend:** Node.js s Express.js frameworkom
- **Baza podataka:** MongoDB za fleksibilnost podatkovnog modela
- **Cloud infrastruktura:** AWS za skalabilnost i pouzdanost
- **Analytics:** Kombinacija TensorFlow za prediktivne modele i PowerBI za poslovnu analitiku
- **Integracije:** Open API za povezivanje s logističkim partnerima, sistemima plaćanja i vanjskim izvorima podataka

5 Poslovni model

5.1 Izvori prihoda

AgroLink će koristiti kombinaciju izvora prihoda:

1. **Transakcijska provizija** (5-7% po transakciji) - Primarna metoda monetizacije
2. **Premium članarine za proizvođače** (15€/mjesečno) - Za dodatne funkcionalnosti poput marketinga, analitike i prioritetnog rangiranja
3. **Institucionalne pretplate** (50-500€/mjesečno) - Za općine, poljoprivredne komore i istraživačke institucije
4. **Logističke usluge** (fiksna naknada po dostavi) - Za organizaciju transporta proizvoda
5. **Premium oglašavanje** (po prikazivanju/kliku) - Za partnere i eksterne oglašivače

5.2 Projekcija troškova

Table 2: Procijenjeni troškovi razvoja i operacija

Kategorija troška	Opis	Iznos (€)
Razvoj platforme	Dizajn, razvoj, testiranje i implementacija inicijalnog rješenja	120.000
Marketing	Akvizicija korisnika, brendiranje, kampanje	50.000
Operativni troškovi (godišnji)	Hostanje, održavanje, podrška korisnicima	60.000
Ljudski resursi (godišnji)	Tim za razvoj, podršku i poslovanje (5 zaposlenih)	150.000

5.3 Projekcija prihoda i povrata investicije

Table 3: Projekcija prihoda po godinama

Izvor prihoda	Godina 1	Godina 2	Godina 3	Godina 4	Godina 5
Transakcijske provizije	40.000€	120.000€	250.000€	400.000€	600.000€
Premium članarine	18.000€	42.000€	90.000€	150.000€	210.000€
Institucionalne pretplate	15.000€	30.000€	60.000€	90.000€	120.000€
Logističke usluge	10.000€	30.000€	50.000€	80.000€	120.000€
Oglašavanje	5.000€	15.000€	35.000€	60.000€	100.000€
Ukupno	88.000€	237.000€	485.000€	780.000€	1.150.000€

Očekivani povrat investicije (ROI) je 24 mjeseca od lansiranja, s tačkom pokrića (break-even point) krajem druge godine poslovanja. Dugoročna interna stopa povrata (IRR) procjenjuje se na 42%.

6 Implementacijski plan

6.1 Faze razvoja

Implementacija AgroLink platforme odvijat će se u tri glavne faze:

1. Faza 1: MVP (6 mjeseci) - Razvoj osnovnog skupa funkcionalnosti

- Registracija proizvođača i kupaca
- Katalog proizvoda i online narudžbe

- Osnovna analitika i izvještavanje
- Testiranje s ograničenom grupom korisnika u dvije regije (BiH i Srbija)

2. Faza 2: Ekspanzija (12 mjeseci) - Proširenje funkcionalnosti i tržišta

- Integracija s logističkim partnerima
- Napredna analitika i prediktivni modeli
- Mobilne aplikacije za Android i iOS
- Proširenje na Hrvatsku i Crnu Goru

3. Faza 3: Napredne funkcionalnosti (18+ mjeseci) - Kompletan ekosistem

- AI-podržani savjeti za proizvodnju
- Integracija s općinskim i institucionalnim partnerima
- Regionalne i sezonske marketinške kampanje
- Proširenje na ostale zemlje Zapadnog Balkana

6.2 Rizici i strategije ublažavanja

Table 4: Identificirani rizici i strategije ublažavanja

Rizik	Vjerojatnost/Utjecaj	Strategija ublažavanja
Niska stopa usvajanja kod proizvođača	Visoka/Visok	Program edukacije i podrške; besplatno korištenje u prvoj godini; partnerstva sa zadrugama
Logistički izazovi u ruralnim područjima	Visoka/Srednji	Partnerstvo s lokalnim dostavnim službama; grupiranje narudžbi; click-and-collect opcije
Konkurencija velikih igrača (npr. Amazon)	Srednja/Visok	Fokus na lokalnost i autentičnost; duboko razumijevanje

7 Očekivani utjecaji

7.1 Ekonomski utjecaji

- Povećanje prihoda za male i srednje poljoprivredne proizvođače za 25-40%
- Stvaranje 50+ direktnih i 500+ indirektnih radnih mjesta u ruralnim područjima
- Smanjenje gubitaka u lancu opskrbe za 20% kroz optimizaciju logistike

7.2 Društveni utjecaji

- Poboljšanje vještina digitalne pismenosti kod najmanje 5.000 poljoprivrednika
- Povećanje dostupnosti svježih i lokalnih proizvoda u urbanim središtima
- Jačanje veza između ruralnih i urbanih zajednica

7.3 Ekološki utjecaji

- Smanjenje transportnih distanci za 40% kroz lokaliziranu distribuciju
- Reduciranje emisije CO za približno 1.500 tona godišnje
- Poticanje održivih poljoprivrednih praksi kroz povećanu transparentnost

8 Zaključak i preporuke

Analiza tržišta i konkurencije pokazuje značajnu priliku za AgroLink platformu u regiji Zapadnog Balkana. Trenutna fragmentacija tržišta, nepostojanje sveobuhvatnog regionalnog rješenja, i rastući trend potrošačkih preferencija prema lokalnim i svježim proizvodima stvaraju idealne uvjete za implementaciju predloženog rješenja.

Preporučuje se:

1. Pokretanje MVP faze s fokusom na BiH i Srbiju kao testna tržišta
2. Partnerstvo s min. 3 poljoprivredne zadruge u svakoj zemlji za osiguravanje inicijalne ponude
3. Osiguravanje inicijalnog financiranja od 200.000€ kroz kombinaciju investicija i grant sredstava
4. Formiranje multidisciplinarnog tima s iskustvom u agrotech i e-commerce sektorima

Uz strateški pristup implementaciji i adekvatno adresiranje identificiranih rizika, AgroLink ima potencijal postati vodeća digitalna platforma za poljoprivredne proizvode u regiji, stvarajući značajnu poslovnu vrijednost uz istovremeno generiranje pozitivnih društvenih i ekoloških utjecaja.

References

- [1] Food and Agriculture Organization (2021). *Digital agriculture report: Rural e-commerce development experience in China*. FAO i ITU.
- [2] World Bank (2022). *Agriculture Digitalization in Eastern Europe and Central Asia*. Washington, D.C.
- [3] European Commission (2023). *Farm to Fork Strategy*. Brussels.